

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВРХОВНИ СУД РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: 11 0 К 014962 15 Кж 6
Бања Лука, 24.8.2015. године

У ИМЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ!

Врховни суд Републике Српске у вијећу састављеном од судија Обрена Бужанина, као предсједника вијећа, др Вељка Икановића и Драгомира Миљевића, као чланова вијећа, уз учешће записничара Соње Матић, у кривичном предмету против оптуженог Р.М., због кривичног дјела обљубе над немоћним лицем из члана 194. став 2. у вези са ставом 1. и чланом 42а. Кривичног закона Републике Српске, одлучујући о жалби његовог браниоца изјављеној на пресуду Окружног суда у Бањој Луци бр. 11 0 К 014962 14 К од 24.4.2015. године, у сједници вијећа одржаној дана 24.8.2015. године у присуству замјеника главног републичког тужиоца Светлане Брковић, оптуженог и његовог браниоца адвоката Д.А., донио је

ПРЕСУДУ

Одбија се, као неоснована, жалба браниоца оптуженог Р.М. и потврђује пресуда Окружног суда у Бањој Луци бр. 11 0 К 014962 14 К од 24.4.2015. године.

Образложење

Пресудом Окружног суда у Бањој Луци бр. 11 0 К 014962 14 К од 24.4.2015. године оглашен је кривим оптужени Р.М., због кривичног дјела обљубе над немоћним лицем из члана 194. став 2. у вези са ставом 1. и чланом 42а. Кривичног закона Републике Српске (у даљем тексту: КЗ РС) и осуђен на казну затвора у трајању од 6 (шест) година у коју је урачунато вријеме проведено у притвору, ослобођен плаћања трошкова кривичног поступка, а оштећена са имовинскоправним захтјевом упућена на парницу.

Против ове пресуде жалбу је благовремено изјавила његов бранилац Д.А., адвокат из Бање Луке, због битне повреде одредаба кривичног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, повреде кривичног закона и одлуке о казни, са приједлогом да се пресуда преиначи и оптужени ослободи од оптужбе или укине и предмет врати истом суду на поновни поступак или да се оптуженом изрекне мања казна. Ову жалбу, коју је оптужени подржао, изложила је на сједници другостепеног вијећа.

Окружни тужилац је у писменом одговору на жалбу браниоца, а који је замјеник главног републичког тужиоца изложила на сједници вијећа, предложио да се жалба одбије као неоснована и побијана пресуда потврди.

Пошто је испитао побијану пресуду у вези са жалбеним приговорима овај суд је одлучио као у изреци из сљедећих разлога:

Пажљивом анализом побијане пресуде у правцу жалбених приговора није утврђено постојање битне повреде одредаба кривичног поступка на које се жалбом указује.

Супротно жалбеним наводима побијана пресуда се опширно и детаљно бави анализом психичког стања оштећене, вјештачењима која су о томе извршена и другим доказима који, заједно са налазима вјештака, служе као подлога за извођење закључка о њеној немоћи да пружи отпор. Све што се односи на одлучне чињенице исцрпно је наведено на страни 22. и 23. побијане пресуде и у свему је сагласно са њеном изреком, тако да нема пропуста који би представљали битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка к) Закона о кривичном поступку Републике Српске (у даљем тексту: ЗКП РС), као што то жалба тврди.

Што се тиче чињеничног сегмента побијане пресуде жалба опширном критичком анализом настоји да докаже како оштећена није немоћно лице и да је ту одлучну чињеницу првостепени суд погрешно и непотпуно утврдио. У том настојању жалба остаје без успјеха јер доказе цијени фрагментарно, издвојено од других, са њима повезаних доказа, покушавајући да сугерише потребу утврђивања чињеница које нису одлучне, занемарујући налазе вјештака без којих се искази свједока не могу одвојено цијенити, па зато долази до закључака који нису одрживи. Супротно овим наводима првостепени суд је правилно цијенио средину у којој се критични догађај одиграо, однос оптуженог и оштећене у виду одређених елемената економске зависности и успостављеног односа повјерења, па је све то довео у везу са њеном душевном развијеношћу и на основу тога извео закључак о томе да је она у конкретном случају била немоћно лице. За ово му ваљану подлогу даје исцрпан налаз вјештака о душевном стању и обољењу оштећене, који са правилно цијењеним исказима свједока које суд анализира, а посебно баке М.Б., даје чврсту и поуздану основу за то да се изведу правилни и потпуни закључци о свим елементима бића овог кривичног дјела. Зависност оштећене није само економска, већ се састоји у потреби да борави у кући и породичном домаћинству оптуженог када долази у посјету мајци, да те посјете зависе од воље и дозволе оптуженог и да она према њему има развијено повјерење. Када се све то има у виду тада трајна болест у виду лаке менталне ретардације, заједно са овим чињеницама, добија другачији и већи значај и у својој укупности одређује да се ради о немоћном лицу према конкретном учиниоцу у конкретној ситуацији. Дакле, суд је оцјеном цјелокупне активности правилно и потпуно утврдио све одлучне чињенице и другачија тврдња жалбе се не може прихватити као основана. Разлоге који су о томе дати, о осталим доказима које цијени и на основу којих утврђује чињенице одлучне за доношење правилне и законите одлуке у свему прихвата и овај суд, па се жалилац упућује на те разлоге из побијане пресуде.

Пошто није почињена битна повреда одредаба кривичног поступка, а чињенично стање је правилно и потпуно утврђено суд је правилно примијенио кривични закон и радње оптуженог правно квалификовао као кривично дјело обљубе над немоћним лицем из члана 194. став 2. у вези са ставом 1. и чланом 42а.

КЗ РС и за то дјело га огласио кривим. Ради тога нису основани жалбени наводи о повреди кривичног закона на штету оптуженог.

Овај суд је у вези са жалбеним приговорима испитао одлуку о казни и нашао да су све олакшавајуће и отежавајуће околности правилно и потпуно утврђене, а потом у довољној мјери цијењене тако да је код оваквог стања ствари изречена казна затвора од шест година правилно одмјерена. Ради тога залагање жалбе за блажим кажњавањем није основано.

Из наведених разлога ваљало је примјеном чл. 328. став 1. ЗКП РС жалбу браниоца оптуженог као неосновану одбити и првостепену пресуду потврдити.

Записничар
Соња Матић

Предсједник вијећа
Обрен Бужанин

За тачност отправка овјерава
руководилац судске писарнице
Амила Подрашчић